

2018 APR. 16

P 20149/2017

A Székesfehérvári Törvényszék, mint másodfokú bíróság a dr. Bohács Zsolt ügyvéd (6726 Szeged, Bérkert u. 54.) által képviselt **Lombard Lízing Zrt.** (67202 Szeged, Somogyi B. u. 19.) felperesnek, - a dr. Várhelyi Tamás ügyvéd (8000 Székesfehérvár, Zichy liget 9. fszt. 6.) által képviselt [REDACTED] alperes ellen tartozás megfizetése iránt indított perében a Székesfehérvári Járásbíróság 2.P.20.149/2017/13. számú ítéletével szemben az alperes által 14. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

az elsőfokú ítéletet **részben megváltoztatja**, és az alperes marasztalását 70.955,- (hetvenezer-kilencszázötvenöt) Ft-ra, és ennek 2012. szeptember 15. napjától járó kamataira leszállítja.

Az ezt meghaladó keresetet elutasítja.

Kötelezi a felperest, fizessen meg az alperesnek 15 nap alatt 300.000,- (háromszázezer) Ft első- és másodfokú perköltséget,

az államnak az adóhatóság felhívására 237.200,- (kettőszázharminchétezer-kettőszáz) Ft le nem rótt fellebbezési illetéket.

Ezen ítélettel szemben további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben, amely kötelezte az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 2.964.362,- Ft tőketartozást, valamint 2011. december 9. napjától 2012. szeptember 14. napjáig keletkezett 150.487,- Ft késedelmi kamatot, továbbá 2.964.362,- Ft-nak 2012. szeptember 15. napjától a kifizetésig járó a jegybanki alapkamat kétszeresét kitevő kamatait és 420.000,- Ft perköltséget, az alperes terjesztett elő fellebbezést.

Fellebbezésében elsődlegesen azt kérte, hogy a törvényszék az elsőfokú ítéletet változtassa meg, és a keresetet teljes egészében utasítsa el, míg másodlagos fellebbezési kérelme az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára irányult.

Fellebbezésében arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság nem megfelelően tárta fel a tényállást, illetve nem tett eleget indokolási kötelezettségének sem.

Hivatkozott arra, hogy a felperes a tartozás érthető, részletes levezetését nem mellékelte

keresetéhez, abból nem derül ki konkrétan az, hogy az általa követelt összeg miért annyi, amennyit megjelölt. A felperes nem tüntette fel beadványaiban, hogy a futamidő kezdetétől az adós befizetéseit hogyan, mire számolta el, a törlesztőrészleten belül milyen volt a Ptk. 293. § szerinti arány, hogyan változott a tőketartozás hónapról hónapra, illetőleg milyen kamatlábakat alkalmazott, továbbá nem derül ki a csatolt iratokból a felperes devizanyilvántartása, a lízing alapját képező deviza, az egyes teljesítésekhez kapcsolódó elszámolás, a devizaösszegek az alkalmazott árfolyamok megjelölésének hiányában ellenőrizhetetlenek. Az egyes befizetésekhez rendelt árfolyamok pontos megjelölését nem helyettesíti az, hogy a felperes megadta a webcímet, ahól az árfolyamok megtekinthetők. Míg az árfolyamok utólagos megjelölése nem helyettesíti a felperes devizanyilvántartását, s nem bizonyítja, hogy az egyes tételek esedékességekor valóban ezen árfolyamok kerültek alkalmazásra.

Álláspontja szerint az elszámolás során ki kellett volna mutatnia felperesnek az alperes valamennyi teljesítését, és nyilatkoznia kellett volna arra, hogy a teljesítés időpontjában figyelembe vette-e a késedelmet, a késedelmes teljesítések esetén a késedelem időtartamát meg kellett volna határoznia, továbbá, hogy az egyes teljesítések elszámolása milyen módon és milyen összegben történt meg, a befizetéseket pedig göngyölve kellett volna kimutatnia, melyből a tartozás alakulása nyomon követhető. A kamatváltozásokból eredő követeléseket és egyéb költségeket nemcsak jogcímük szerint, hanem az egyes pontokba foglalt igényelt követeléselemekre nézve kellett volna lebontania.

Véleménye szerint az elsőfokú bíróság a felperes által alkalmazott matematikai műveletek ismertetése hiányában hívta fel az alperest arra, hogy nyilatkozzon a körben, hogy az állított tartozásból mit, hogyan és mennyiben vitat, megsértve ezzel a Pp. 3. § (3) bekezdésében foglaltakat, megfordítva a 164. § (1) bekezdésében foglalt bizonyítási kötelezettséget.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A fellebbezés kapcsán előadta, hogy az elsőfokú bíróság a perbeli tényállást teljes egészében feltárta, és a törvényszék I.Pf.310/2016/5. számú végzésének iránymutatása szerint a rendelkezésére álló bizonyítékokat okszerűen mérlegelte, továbbá hivatkozott arra is, hogy a felperes követelésének jogalapját és összepszerúséget minden kétséget kizáróan bizonyította az általa csatolt kimutatásokkal. E kimutatásokra az alperes részéről érdemi védekezés előterjesztésére, illetve bizonyítás indítványozására a megismételt eljárásban sem került sor.

A fellebbezés túlnyomórészt alapos.

A perbeli jogviszony létrejöttével, annak tartalmával kapcsolatos tényállást a Székesfehérvári Járásbíróság jogerős 2.P.20.198/2013/17. szám alatti, úgynevezett rész-közbenő ítélete tartalmazza, ugyanakkor az elsőfokú bíróság annak ellenére, hogy a kereseti kérelemnek helyt adott, ítéletében az összepszerúségre nézve tényállást nem állapított meg, ezért a törvényszéknek e hiányt a másodfokú eljárásban pótolnia kellett, s a rendelkezésére álló iratok alapján az alábbi tényállást tudta megállapítani e körben:

A felperes, mint lízingbeadó és a [REDACTED] Kft., mint lízingbevevő (alperesi jogelőd) között 2006. december 6. napján kelt egyedi lízingszerződés alapján a lízingbevevő által megvásárolni kívánt [REDACTED] forgalmi rendszámú MAN 18.430 típusú nyerges

vontató bruttó vételára 21.600.000,- Ft volt, míg a lízingszerződés szerint a tőketartozás összege 18.000.000,- Ft-ot tett ki azzal, hogy az első lízingdíj 3.600.000,- Ft-ban került megállapításra, és 60 hónapra kötötték a felek a lízingszerződést svájci frank alapon meghatározva a tartozást. Az első lízingdíj (3.600.000,- Ft) megfizetését követően a lízingbevevőnek 59 hónapon át havi 349.721,- Ft összegű lízingdíjat kellett teljesítenie azzal, hogy 2007. május 5. napján egyszeri 2.149.721,- Ft kiemelt lízingdíj megfizetését vállalta.

A felperes minden hónap 5. napján 349.721,- Ft lízingdíjat terhelt ki a lízingbevevőre. Alperesi jogelőd a lízingdíj részletek befizetésével többször késedelembe esett, ezért a felperes 2007. december 14. napján 891,- Ft, 2008. június 19. napján 7.114,- Ft, 2009. október 19. napján 6.513,- Ft, míg 2010. április 19. napján 3.724,- Ft késedelmi kamatot terhelt ki számára.

2010. október 26. napján a I. ██████████ Kft. a lízingszerződésből eredő jogait és kötelezettségeit a ██████████ Kft-re engedményezte. Az ezzel kapcsolatos engedményezési megállapodás megkötésének napján pedig az alperes készfizető kezességét vállalt a lízingszerződésből a lízingbevevőt terhelő fizetési kötelezettségek biztosítékaként.

A felperes, mint lízingbeadó, továbbá az engedményező és az engedményes által aláírt, úgynevezett engedményezés-tartozás-átvállalás megnevezésű szerződésben a felek megállapították, hogy a I. ██████████ Kft-nek 1.710.121,- Ft árfolyam különbözeti tartozása keletkezett az engedményezés-tartozásátvállalás érték napjáig (2010. október 26. napjáig), melyet az engedményes oly módon vállalt megfizetni a 10.1. pont alapján, hogy az értéknapi esedékessé váló teljes tartozás összegét az értéknapot követően esedékessé váló díjakba beépítve fizeti meg, melyre tekintettel az egyedi lízingszerződést a felek módosították, és a végső fizetési határidőt 2013. január 5. napjára ütemezték át azzal, hogy az átütemezett 1.710.121,- Ft átütemezett tartozást is figyelembe véve a hónap 5. napjáig esedékes lízingdíjak összegét 267.043,- Ft-ban jelölték meg.

A ██████████ Kft. 2011. június 6. napjától esedékes lízingdíjakat nem fizette meg, ezért a felperes a lízingszerződést 2011. december 8. napján azonnali hatállyal felmondta.

A felmondás napján a teljes hátralévő tőke- és kamattartozás 3.132.177,- Ft összegben jelölte meg esedékesként.

A felmondást követően a ██████████ Kft., s az alperes sem teljesített további befizetéseket a lízingszerződés alapján. A ██████████ Szolgáltató Kft. 2011. november 17. napján a gépjárművet átadta a felperesnek, a felperes pedig 2012. április 26. napján kelt adásvételi szerződéssel 16.650 euróért, azaz 5.900.000,- Ft vételárért azt értékesítette. Az adásvételi szerződés megkötésének időpontjában a felperes által árfolyamváltozás II. jogcím alatt érvényesíteni kívánt 2.887.907,- Ft összeg figyelmen kívül hagyásával a ██████████ Kft-nek 70.955,- Ft tartozása állt fenn.

A Székesfehérvári Törvényszék, mint másodfokú bíróság az I.Pf.310/2016/5. sorszám alatti végzésével az elsőfokú bíróság I.P.20.198/2013/30. számú, a kereseti kérelemnek teljes egészében helyt adó ítéletét hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.

A törvényszék végzésének indokolásában megállapította, hogy a felperest tényállítási kötelezettség terheli a perben, melynek olyan részletességgel kell eleget tennie, hogy az alperes érdemi ellenkérelmét a felperesi tényállítás körében meg tudja tenni, azaz pontosan meg tudja jelölni, hogy az egyes felperes által állított tényekből, melyeket ismer el, illetőleg melyeket vitat, s ehhez képest van-e olyan saját tényállítása, amely a felperes által érvényesített jog ténybeli alapjához kapcsolódóan jelentőséggel bír. Kifejtette a törvényszék e végzésében azt is, hogy a felperes tényállítási kötelezettségének szintje az, hogy az állított tartozás összegszerűségének a kiszámítására vonatkozó elszámolást adjon, mégpedig annak minden egyes tényezője tekintetében elvégzett matematikai műveletek közlésével, feltüntetve az egyes tételek felszámításának, az elszámolás sorrendjének a jogszabályi, avagy szerződéses jogalapját annak érdekében, hogy az elszámolás mind a bíróság, mind az alperes részére követhető és ellenőrizhető legyen, mivel csak ezt követően kerül az alperes abba a helyzetbe, hogy meggyőződjön arról, hogy az elszámolás során a felperes valamennyi teljesítését a teljesítés időpontjában figyelembe vette, a késedelem időpontját helyesen határozta meg, a költségek, az árfolyamváltozásból eredő különbséget felszámításának megvan-e a jogszabályi szerződéses jog- és ténybeli alapja, s az egyes teljesítések elszámolása a jogviszonyra irányadó szabályoknak megfelelő módon és összegben történt-e meg.

Ezért előírta az elsőfokú bíróság számára, hogy elsődlegesen hívja fel a felperest a kereseti kérelme alapjául szolgáló, az egyes követeléselemekkel kapcsolatos tényelődadásának a részletes előterjesztésére, a követelés számszaki levezetésére, majd ezt követően nyilatkoztassa az alperest a pontosított kereseti kérelem egyes tételeire arra nézve, hogy azokat mennyiben és milyen okból vitatja, megkövetelve alperestől a vitatás esetén a konkrétumokra alapított tényelődadást, illetve a számszaki levezetést.

Végzésében a törvényszék megállapította azt is, hogy az elsőfokú bíróság nem követelte meg azt a levezetést, hogy a lízingszerződés megkötésétől az igényérvényesítés időpontjáig vezesse le, hogy az alperesnek, illetve jogelődjének mely időpontban, a szerződés mely rendelkezése alapján és milyen mértékű lízingdíj, kamat- és árfolyamváltozásból eredő fizetési kötelezettsége keletkezett, s ebből pontosan mikor és milyen lízingdíjakat, kamatot, vagy árfolyamváltozásból eredően felszámítható költséget fizettek meg, továbbá ezen összegeket mikor és pontosan milyen esetlegesen fennálló tartozásra számolta el, közölve az esetleges késedelembe esés folytán mikor, milyen mértékű késedelmi kamatot és egyéb költséget számított fel. Minden egyes befizetést göngyölve kellett volna kimutatnia a tartozás alakulásáról a felperesnek, a kamatváltozásokat, árfolyamváltozásból eredő követeléseket és egyéb költségek felszámítását pedig nemcsak jogcímét illetően kellett volna megjelölnie, hanem az egyes pontokba foglalt igényelt követeléselemekre nézve tényállást kellett volna adnia, kimutatva azok felszámításának levezetését, feltüntetve azt is, hogy miért az adott időszakra nézve érvényesíti igényét. Emellett felperesnek igazolnia kellett volna az érvényesített devizaárfolyam mértékét és az üzletszabályzat és hirdetemények kontinuitív jellegét.

Az elsőfokú bíróság a 2. sorszám alatti végzésével ennek megfelelően részletes, matematikai számítást tartalmazó tényállás előadására hívta fel a felperest a bizonyítási teherről történő tájékoztatással.

Ebben a körben a felperes 4/F/32. és 33., valamint 11/F/41-44. sorszám alatt kimutatásokat terjesztett elő.

A becsatolt iratok abban a körben megfeleltethetők a másodfokú bíróság hatályon kívül helyező végzésében előírtaknak, hogy pontosan feltüntetik a lízingszerződés szerint az egyes lízingdíjak esedékességét, továbbá feltüntetik a kimutatások azt is, hogy az egyes részletezett befizetésekre figyelemmel mekkora összegű a göngyöltve számolt egyenleg, mint fennálló tartozás, illetve adott esetben túlfizetés. Ebben a körben a tényállítási kötelezettségének a felperes eleget tett.

Ugyancsak eleget tett a felperes a késedelmi kamat tartozásra vonatkozó tényelődási kötelezettségének is a becsatolt F/34., illetve F/42. sorszám alatti táblázati kimutatásaival, melyekből megállapítható, hogy az egyes elszámolási időpontokban milyen összegű követelések után, milyen mértékű kamattal, hány napos késedelem mellett, mely esedékességi időponttól, mely befizetésig terjedően, hány forint összegű késedelmi kamatot számított fel.

Az F/32. és F/34., valamint az F/43. és F/41 sorszám alatti táblázatok összevetéséből megállapítható, hogy a késedelmi kamat fizetésre vonatkozó táblázati kimutatásban szereplő adatok megfeleltethetők a göngyöltett tartozás kimutatást tartalmazó adatokkal, egyszerű matematikai művelettel a késedelmi kamat összege kiszámítható, követhető.

Az alperest ezen tények ismeretében nem akadályozta semmi abban, hogy nyilatkozzon arra, hogy az egyes felperes által feltüntetett befizetési összegekhez és időpontokhoz képest további befizetéseket, az egyes befizetési időpontokat illetően attól eltérő befizetési időpontokat állít-e.

Az elsőfokú bíróság ebben a körben nyilatkoztatta az alperest, aki a 9. sorszám alatti jegyzőkönyvbe foglaltak szerint úgy nyilatkozott, hogy nem vitatja, hogy a felperes kimutatásában szereplő befizetéseket teljesítette, további befizetéseket, illetve a táblázatokban feltüntetett időpontoktól eltérő befizetéseket nem állított. Így a felperesi tényállítás ebben a részében kellően részletezett volt, ezért e körben az alperes részletező védekezése megnyílhatott.

Ugyanakkor a felperesi kimutatás az árfolyamváltozás II. jogcímen megjelölt követelése nem kellően részletezett, sem jogcímében, sem összegszerűségét illetően, ezért az alperesnek sem nyílhatott meg az érdemleges vitatási lehetősége.

Az árfolyamváltozás II. és kamatai vonatkozásában hivatkozott a felperes keresetében az Üzletszabályzat VIII/3/c pontjának 4. alpontjában foglaltakra, azonban ez olyan fogalom meghatározást és utalásokat tartalmaz, melynek értelmezése önmagában is kétséges, de ehhez viszonyítva sem történt meg annak kimutatása, hogy mit ért az egyes ott meghatározott fogalmak alatt és ezen fogalmak alapján mekkora konkrét összegeket kell a perbeli tényállásnál figyelembe venni, és milyen okból, s ezek alapján hogyan történt meg ténylegesen az árfolyamváltozással érintett követelt összeg kiszámítása.

E tekintetben az elsőfokú eljárásban P.20.198/2013/27. sorszám alatt csatolt előkészítő irat F/30. szám alatti mellékletét képező táblázati kimutatás önmagában értelmezhetetlen, a hozzáfűzött szöveges értelmezés pedig nem ad magyarázatot arra, hogy milyen okból, mely szerződéses, netán jogszabályi rendelkezés alapján alkalmazott a tőkenövekmény árfolyamának súlyozott számtani átlagára vonatkozó új, irányadó árfolyamot, és milyen adatokkal számolt az árfolyamváltozás kamatának meghatározásakor.

A másodfokú bíróság ezzel kapcsolatban a felperes ismételt keresetpontosításra történő felhívására nem látott lehetőséget tekintettel arra, hogy a Székesfehérvári Járásbíróság 2.P.20.198/2013/30. szám alatti ítéletének hatályon kívül helyezésére vonatkozó végzésében

Székesfehérvári Törvényszék, mint másodfokú bíróság
I.Pf. 385/2017/4. szám

határozott iránymutatást adott, többek között e vonatkozásban is, s a megismételt eljárás során a 2. sorszám alatti végzésében az elsőfokú bíróság e tekintetben is felhívta a követelés összezszerűségének kimunkálására a felperest. Az ügy alapos megtárgyalását hivatott szóbeli tárgyaláson a felperes nem jelent meg, ahol adott esetben az ezzel kapcsolatos tényelődását pontosíthatta volna, tisztázva e körben tényállítását.

Mindezek alapján a felperes által becsatolt fent hivatkozott táblázati kimutatás alapján az volt megállapítható tényszerűen, hogy a lízingtárgy adásvételének időpontjában, azaz 2012. április 20. napján a ténybelileg nem igazolt 2.887.907,- Ft-ban megjelölt árfolyamváltozásból eredő követelés leszámításával (8.858.862,- Ft – 2.887.907,- Ft) a fennálló tartozás összege 5.970.955,- Ft volt, melyből 5.900.000,- Ft az eszközértékesítés folytán megtérült. Így ezen időpontban az alperes, illetve a [redacted] Kft. tartozása 70.955,- Ft volt.

A jelen jogvitában alkalmazandó rPtk. 301. § (1)-(2) bekezdéseinek figyelembevételével, ezen összeg után 2012. április 20. napjától járna a kifizetés napjáig a jegybanki alapkamat kétszeresét kitevő mértékű késedelmi kamat, ugyanakkor a kereseti kérelemhez kötöttség elvét figyelembe véve, mivel felperes ennél későbbi időponttól, 2012. szeptember 15. napjától kérte megállapítani az alperes késedelmi kamat fizetési kötelezettségét, a törvényszék 2012. szeptember 15. napjától látta megállapíthatónak a kamat fizetési kötelezettséget.

A felperes nem igazolta továbbá az eljárás során a 2011. december 9. és 2012. szeptember 14. napja közötti időtartamra felszámított 150.487,- Ft késedelmi kamat követelését sem, mivel egyrészt annak alapja, a tőkekövetelés összezszerűsége sincs bizonyítva, másrészt külön erre vonatkozóan tényállást, illetve levezetést nem adott.

A fentiek alapján a törvényszék az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatta (Pp. 253. § (2) bekezdése), és az alperes marasztalását 70.955,- Ft-ra és ennek 2012. szeptember 15. napjától járó kamataira leszállította, az ezt meghaladó keresetet pedig elutasította.

A felperes túlnyomórészt pervesztesnek (2 % pernyertesség) bizonyult, ezért a törvényszék kötelezte az alperesnek az első- és másodfokú eljárásban felmerült, az alperest képviselő ügyvéd munkadíjában megnyilvánuló perköltsége megfizetésére, figyelembe véve az alperesnek az I.Pf.310/2016/5. szám alatti hatályon kívül helyező végzésben megállapított 74.000,- Ft összegű perköltségét is, melyet így mérlegelés útján összesen 300.000,- Ft-ban állapított meg (32/2003. (VIII. 26.) IM. rendelet 3. § (6) bekezdése).

Az alperes illetékfeljegyzési jogosultság kedvezményében részesült az eljárás során, ezért az állam által előlegezett 237.200,- Ft le nem rótt fellebbezési illeték megfizetésére, mint

Székesfehérvári Törvényszék, mint másodfokú bíróság
I.Pf. 385/2017/4. szám

túlnyomórészt elvesztés fél köteles az állam javára az adóhatóság felhívására (Pp. 78. § (1) bekezdés, 1990. évi XCIII. törvény 59. §-a).

Székesfehérvár, 2018. március 7.

dr. Ébner Vilmos sk.
a tanács elnöke

dr. Füssy Béla
előadó bíró sk.

Spannerné
dr. Csatári Zsuzsanna sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő